

ออทิสติก ชาวองก์ (Autistic Savant)

นพ.ทวีศักดิ์ สิริรัตน์เรขา
จิตแพทย์เด็กและวัยรุ่น

บุคคลออทิสติก ใช้ว่าจะไม่รู้เรื่อง และเรื่องที่รู้เรื่องก็ใช้ว่าจะธรรมดา เพราะจากการศึกษาวิจัยพบว่าถึงร้อยละ 10 ที่มีความสามารถพิเศษ เรียกกลุ่มเหล่านี้ว่า “ออทิสติก ชาวองก์” (Autistic Savant) ซึ่งเป็นกลุ่มย่อยหนึ่งของ “ชาวองก์ ซินโดรม” (Savant Syndrome)

“ชาวองก์ ซินโดรม” เป็นชื่อที่ใช้เรียก กลุ่มเด็กที่มีความบกพร่องของพัฒนาการในรูปแบบต่างๆ (Developmental Disabilities) ที่มีความสามารถพิเศษ ความสามารถพิเศษที่กล่าวถึงนี้มีความหลากหลายตั้งแต่พิเศษแบบธรรมดาจนถึงพิเศษแบบมหัศจรรย์ โดยความสามารถพิเศษเหล่านี้ พบในออทิสติกประมาณครึ่งหนึ่ง และพบในปัญหาพัฒนาการอื่นๆ อีกครึ่งหนึ่ง พบว่าเด็กออทิสติกประมาณร้อยละ 10 มีความสามารถพิเศษ ในขณะที่เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาที่พบว่ามีความสามารถพิเศษได้เช่นกัน แต่พบเพียง ร้อยละ 0.05 พบในเพศชายมากกว่าเพศหญิง 6 เท่า

แรกเริ่มเดิมที ดร.เจ แลงดอน ดาวน์ (Dr. J. Langdon Down) ซึ่งเป็นผู้ที่ทำให้โลกได้รู้จัก กลุ่มอาการดาวน์ (Down Syndrome) เป็นผู้บัญญัติศัพท์คำว่า “อิดีเยต ชาวองก์” (Idiot Savant) ในปี พ.ศ.2430 เพื่อใช้อธิบายให้ทราบถึง กลุ่มบุคคลที่มีไอคิวต่ำ แต่มีความสามารถพิเศษ โดยนำคำว่า “อิดีเยต” มารวมกับคำว่า “ชาวองก์” ซึ่งมีรากศัพท์มาจากภาษาฝรั่งเศสว่า “Savoir” แปลว่า “ผู้รู้” แต่เนื่องจากคำที่ใช้ไม่สามารถสื่อความหมายให้เข้าใจครอบคลุมถึงกลุ่มที่มีความบกพร่องของพัฒนาการแบบอื่นๆ ในปี พ.ศ.2521 ดร.เบอร์นาร์ด รีมแลนด (Dr. Bernard Rimland) จึงเสนอให้เปลี่ยนชื่อเป็น “ชาวองก์ ซินโดรม” (Savant Syndrome) ในที่สุด

ส่วนคำว่า “ออทิสติก ชาวองก์” (Autistic Savant) ก็คือบุคคลออทิสติกที่มีความสามารถพิเศษ ซึ่งมักพบว่ามีความสามารถพิเศษเฉพาะเจาะจงในบางด้าน หรืออาจมีความจำแบบพิเศษ ที่สามารถจำได้ทุกอย่างที่เรียนรู้

สำหรับในต่างประเทศ ความสามารถพิเศษที่พบบ่อยที่สุด คือ ความสามารถด้านดนตรี โดยเฉพาะการเล่นเปียโน นอกจากนี้ยังพบ ความสามารถด้านศิลปะ เช่น วาดรูป ระบายสี การปั้น เป็นต้น ความสามารถในการคำนวณทางด้านคณิตศาสตร์ การคำนวณปฏิทิน และความสามารถด้านทักษะกลไก หรือมิติสัมพันธ์ สำหรับในประเทศไทยเองยังไม่ได้มีการศึกษาข้อมูลทางสถิติที่เพียงพอ

นอกจากนี้ยังมีความสามารถพิเศษ ในด้านอื่นๆ ที่สามารถพบได้ แต่ไม่ค่อยบ่อย เช่น การจำแผนที่ การเข้าใจทิศทางได้รวดเร็ว คาดการณ์เวลาได้แม่นยำ ความสามารถในการแยกแยะประสาทสัมผัสทางกาย การแยกแยะกลิ่น

ทักษะความสามารถพิเศษใน ชาวองก์ ซินโดรม โดยทั่วไปแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มหลัก คือ

1. Splinter Skills เป็นทักษะที่พบได้บ่อยที่สุด เป็นความจำแบบพิเศษ จำได้ทุกอย่างเกี่ยวกับเรื่องที่น่าสนใจ แต่เป็นความสนใจแบบหมกมุ่น ซึ่งอาจไม่มีประโยชน์ เช่น จำตารางเวลาเดินรถไฟได้ทั่วเมือง จำแผนที่ได้ทั้งเมือง จำตารางการแข่งขันกีฬาที่สนใจได้ทุกนัด หรือรู้ข้อมูลทุกอย่างเกี่ยวกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ครบทั้งสภา ตั้งแต่วันเกิด วันแต่งงาน ประวัติการศึกษา เป็นต้น

2. Talented เป็นความสามารถพิเศษเฉพาะด้าน เช่น ดนตรี ศิลปะ คณิตศาสตร์ ทักษะกลไก หรือมิติสัมพันธ์ ถึงแม้ว่าจะไม่ได้เก่งในทุกด้าน แต่ด้านที่เก่งจะรู้และเข้าใจอย่างลึกซึ้ง

3. Prodigious เป็นความสามารถพิเศษที่มหัศจรรย์ ที่ไม่น่าจะเป็นไปได้ เป็นทักษะที่ไม่พบว่ามีในคนปกติทั่วไป เช่น สามารถคำนวณปฏิทิน 100 ปี โดยคิดในใจในช่วงเวลาสั้นๆ เป็นต้น พบได้น้อยมาก เรียกได้ว่า สามารถนับคนได้ว่ามีใครบ้าง คาดว่าในโลกนี้อาจมีไม่ถึง 50 คน และพบว่าครึ่งหนึ่งเป็นออทิสติก

ในอดีตเชื่อว่า การดูแลเด็กกลุ่มนี้จะต้องเลือกเอาระหว่างการแก้ไขความบกพร่อง (eliminating the defect) หรือจะส่งเสริมความสามารถพิเศษ (training the talent) เพราะเชื่อว่าเมื่อแก้ไขความบกพร่องจนดีขึ้นแล้ว ความสามารถพิเศษที่มีอยู่จะสูญหายไป แต่แนวคิดการดูแลในปัจจุบัน พบว่าการส่งเสริมความสามารถพิเศษที่มีอยู่ในเด็กออทิสติก โดยนำมาประยุกต์ใช้ในห้องเรียน ที่ทำงาน หรือที่บ้าน จะช่วยลดความบกพร่องที่มีในตัวเด็กควบคู่กันไปด้วย

ในการดูแล สามารถช่วยเหลือทั้ง 2 แนวทางควบคู่กันไปได้ โดยเปลี่ยนความหมกมุ่นในกิจกรรมเฉพาะบางอย่างที่เด็กสนใจ จากหมกมุ่นแบบซ้ำซากจำเจ ให้เป็นพฤติกรรมที่มีจุดมุ่งหมายมากขึ้น จากเรื่องที่เด็กสนใจค่อยๆ ขยายขอบเขตความสนใจ ให้กว้างขึ้น ลึกซึ้งขึ้น และมีมุมมองที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น ก็เชื่อว่าจะช่วยให้เด็กมีการพัฒนาได้เต็มศักยภาพ โดยหลงเหลือความบกพร่องน้อยที่สุด

หลักการส่งเสริมความสามารถพิเศษในออทิสติก ชาวองก์ จะผสมผสานจากเทคนิควิธีที่ใช้ในการดูแลเด็กอัจฉริยะ และเด็กออทิสติกเข้าด้วยกัน คือ จัดห้องเรียนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ที่หลากหลาย (Enrichment) และมีที่ปรึกษาแนะนำอย่างใกล้ชิด (Mentorship) ร่วมกับการใช้กลยุทธ์การรับรู้ผ่านการมอง (Visual Strategies) และการสอนเรื่องราวทางสังคม (Social Stories)

หัวใจสำคัญ คือ การทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program; IEP) ให้เหมาะสมกับความสนใจ ความสามารถพิเศษ และระดับความสามารถในการเรียนรู้

เมื่อออทิสติก ชาวองก์ ได้รับการดูแลอย่างเหมาะสม ก็จะสามารถดึงศักยภาพที่มีอยู่มาใช้ได้
อย่างเต็มที่

เอกสารอ้างอิง

- Clark T. 2002. **The application of savant and splinter skills in the autistic population through an educational curriculum** (Online).
Case study research project: Autism Association of New South Wales, Sydney, Australia. Available URL:
<http://www.wisconsinmedicalsociety.org/savant/splinterskill.cfm>
- Edelson SM. 2005, August 15. **Autistic savant** (Online). Center for the Study of Autism, Salem, Oregon. Available URL:
<http://www.autism.org/savant.html>
- Treffert D. 2005, August 15. **The autistic savant** (Online). University of Wisconsin Medical School, Madison. Available URL:
<http://www.wisconsinmedicalsociety.org/savant/savantsyndrome.cfm>
- Treffert D. 2005, August 15. **Prodigy and savant syndrome: are they related?** (Online). University of Wisconsin Medical School,
Madison. Available URL: http://www.wisconsinmedicalsociety.org/savant/prodigy_savant.cfm
- Treffert D. 2005, August 15. **Savant syndrome: frequently asked questions.** (Online). University of Wisconsin Medical School,
Madison. Available URL: <http://www.wisconsinmedicalsociety.org/savant/faq.cfm>

ทวีศักดิ์ ลีรัตน์เรขา. **ออทิสติก ชาวองก์.** [Online] 2549; Available from: URL:
http://www.happyhomeclinic.com/au25-autistic_savant.htm